

Dosarul nr. 2rc-67/21

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud.: C. Prisacari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Railean Ivan,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Volta” împotriva lui Railean Ivan cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituit apelul declarat de Railean Ivan împotriva hotărârii din 15 decembrie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 24 iunie 2020 SRL „Volta” a depus cerere de chemare în judecată, cu concretizările ulterioare, împotriva SRL „MC-Consulting” și Railean Ivan, solicitând încasarea în mod solidar a sumei de 14.341,38 de lei cu titlu de datorie, 14.341,38 de lei cu titlu de penalitate, 861 de lei taxa de stat, 903,21 de lei și 458,15 lei cheltuieli de transport și 8.000 de cheltuieli de asistență juridică.

La 04 noiembrie 2020 administratorul insolabilității SRL „MC-Consulting”, Gavriș Nicolae, a depus cerere, solicitând încetarea procesului în prezenta cauză civilă, din motiv că încă la data de 09 martie 2020 în cadrul procesului de insolabilitate a SRL „MC-Consulting” a fost recunoscută și validată creanța reclamantei din care considerente aceasta nu mai poate solicitat încasarea aceleiași sume bănești în cadrul unui alt dosar intentat împotriva debitorului aflat în proces de insolabilitate.

Prin încheierea din 11 decembrie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul Central, a fost admisă cererea administratorului insolabilității SRL „MC-Consulting”, Gavriș Nicolae, și încetat procesul în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Volta” împotriva SRL „MC-Consulting” în proces de insolabilitate cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de SRL „Volta” împotriva lui Railean Ivan cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată. S-a încasat din contul lui Railean Ivan în beneficiul SRL „Volta” suma de 14.341.38 de lei cu titlu

de datorie ce rezultă din contractul de vânzare-cumpărare cu plată la termen nr. 1144 din 01 aprilie 2015, suma de 14.341,38 de lei cu titlu de penalitate contractuală, 860,48 de lei taxa de stat și 1.361,36 de lei cheltuieli de transport. În rest, acțiunea privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 13 ianuarie 2021 Railean Ivan a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii din 15 decembrie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central. Suplimentar, a indicat apelantul că apelul desfășurat îl va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe. Totodată, la cererea de apel Railean Ivan a anexat dovada de plată a taxei de stat în original în sumă de 676 de lei.

Prin încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Railean Ivan și s-a acordat apelantului termen până la 01 aprilie 2021 inclusiv pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte în cancelaria Curții de Apel Bălți cererea de apel motivată, cu semnătură olografă în original, în limba de stat, în copii pentru toți participanții la proces. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Railean Ivan din motiv că apelantul nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel în termenul stabilit.

La 19 aprilie 2021 Railean Ivan a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului Railean Ivan a indicat că la 25 martie 2021 instanța de apel a expediat în adresa sa încheierea din 18 martie 2021, prin care i s-a acordat termen să înlătore neajunsurile cererii de apel, pe care a recepționat-o abia la 13 aprilie 2021, fapt ce se confirmă prin informația deținută pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei”, la compartimentul Track&Trace, însă instanța de apel în lipsa confirmării recepționării de către el a actului de procedură, neîntemeiat și abuziv prin încheierea din 12 aprilie 2021 i-a restitui apelul din motiv că până la data de 01 aprilie 2021 nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel.

A susținut recurentul că instanța de apel i-a acordat un termen destul de restrâns de îndeplinire a actului de procedură, în situația în care încheierea din 18 martie 2021 i-a fost expediată prin intermediul oficiului poștal la 25 martie 2021, iar termenul-limită a fost până la 01 aprilie 2021 inclusiv, pe când el a recepționat actul judecătoresc abia la 13 aprilie 2021, în circumstanțe care nu au depins de el.

Consideră recurentul că prin restituirea cererii de apel, instanța de apel i-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost expediată la adresa de domiciliu a lui Railean Ivan la 13 aprilie

2021 indicată în cererea de apel și anume: XXXXX (f.d. 138, 159), recepționată de către ultimul la 20 aprilie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8000959528AS (f.d. 187).

Astfel, recursul declarat la 19 aprilie 2021, este în termen.

La 28 aprilie 2021 în adresa SRL „Volta” și SRL „MC-Consulting” a fost expediată copia recursului declarat de Railean Ivan, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 183, 185, 189).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materiale cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanți la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

În conformitate cu art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Conform art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Totodată, în conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea,

domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. În cererea de apel se poate indica și alte date ce țin de examinarea apelului. Cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său.

În conformitate cu art. 365¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369.

Conform art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 15 decembrie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de SRL „Volta” împotriva lui Railean Ivan cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 13 ianuarie 2021 Railean Ivan a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii din 15 decembrie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central. Suplimentar, a indicat apelantul că apelul desfășurat îl va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe. Totodată, la cererea de apel Railean Ivan a anexat dovada de plată a taxei de stat, în original, în sumă de 676 de lei.

Prin încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Railean Ivan și s-a acordat apelantului termen până la *01 aprilie 2021 inclusiv* pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte în cancelaria Curții de Apel Bălți cererea de apel motivată, cu semnătură olografă în original, în limba de stat, în copii pentru toți participanții la proces. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Se reține că la 25 martie 2021, prin scrisoarea nr. 6694, Curtea de Apel Bălți a expediat încheierea din 18 martie 2021 la adresa de domiciliu a lui Railean Ivan indicată în cererea de apel: XXXXX (f.d. 154).

Ca urmare acestor evenimente, Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 12 aprilie 2021, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în lipsa dovezii de recepționare a actului de procedură de către apelant, a restituit apelul declarat de Railean Ivan din motiv că acesta nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel până la data de 01 aprilie 2021 inclusiv.

Colegiul reține că potrivit avizului de recepție nr. DS800095589AS, Railean Ivan a recepționat încheierea instanței de apel din 18 martie 2021, prin care i s-a acordat termen să înlătore neajunsurile cererii de apel, **tocmai la 13 aprilie 2021**, informația dată se conține și pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei”, la compartimentul Track&Trace: www.posta.md/ro/tracking?id=DS800095589AS (f.d. 160, 165).

La acest capitol se rețin dispozițiile art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, *cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire*, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, *sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui*, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs și cadrul legal aplicabil speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată soluția Curții de Apel Bălți de restituire a cererii de apel depusă de Railean Ivan, or, instanța de apel odată ce a constatat la momentul soluționării chestiunii primirii în procedură a cererii de apel, lipsa la actele cauzei a confirmării primirii de către apelant a încheierii din 18 martie 2021, urma să întreprindă măsuri de a nu îngădi neîntemeiat dreptul lui Railean Ivan la accesul liber la justiție prin restituirea apelului acestuia, dar să verifice și să se asigure cu vehemență că procedura de comunicare a actelor de procedură a fost respectată corespunzător, cu amânarea ședinței de judecată, până la dovada contrarie, sau după caz să repete comunicarea actului judecătoresc apelantului.

La fel, este eronată concluzia instanței de apel precum că apelantul a dispus de suficient timp până la 01 aprilie 2021 pentru a înlătura neajunsurilor cererii de apel, or, cert s-a stabilit că acest termen nu a fost rezonabil pentru efectuarea actului de procedură, în situația în care Railean Ivan a recepționat încheierea din 18 martie 2021, abia la 13 aprilie 2021, în circumstanțe ce nu au depins de el.

De altfel, încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Bălți nu se regăsește nici pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md, recurentul aflându-

se astfel în imposibilitate să îndeplinească actul de procedură în termenul stabilit de instanța de apel.

Prin urmare, nu poate fi imputată lui Railean Ivan abuzul de drepturile sale pentru nerespectarea obligațiilor procedurale, în situația în care instanța de apel nu a asigurat confirmarea primirii de către apelant a actului judecătoresc.

Totodată, se reține că la 15 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Railean Ivan a depus la Curtea de Apel Bălți cererea de apel motivată, cu semnătură olografă în original, la care a fost anexată chitanța de plată a taxei de stat în mărime de 645, 50 de lei, înregistrată în cancelaria Curții de Apel Bălți la 20 aprilie 2021, fapt ce denotă că neajunsurile cererii de apel au fost lichidate îndată de către apelant din momentul comunicării încheierii din 18 martie 2021 (f.d. 175-181).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că restituirea cererii de apel din motivul neîndeplinire indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea din 18 martie 2021, este nejustificată și îngrădește dreptul recurentului Railean Ivan la accesul liber la justiție, element indispensabil al dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CțEDO, fapt ce impune casarea integrală a încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Railean Ivan, de a casa integral încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în același complet de judecată, la etapa examinării cererii de apel în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Railean Ivan.

Se casează integral încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Volta” împotriva lui Railean Ivan cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în același complet de judecată, la etapa examinării cererii de apel în fond.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic